

Nr 662

Av herr **Gustafsson** i Kårby m.fl., om statlig kreditgaranti för lån till uppförande av lagerhus m.m. för jordbruks- och trädgårdsändamål.

(Lika lydande med motion nr 554 i Första kammaren)

Stockholm den 27 januari 1965

Einar Gustafsson

i Kårby

Lennart Mattsson

Claes Elmstedt

Torsten Gustafsson

i Stenkyrka

Nr 663

Av herrar **Hedin** och **Ringaby**, angående utbildningen i mjölkning.

(Lika lydande med motion nr 568 i Första kammaren)

Yrkesundervisningen är numera allmänt erkänd som nödvändig för att bättre tillvarata den mänskliga arbetskraften och därigenom nå ett bättre ekonomiskt resultat.

År 1934 beräknades de av juverinflammationer hos våra kor förorsakade förlusterna uppgå till bortåt fyra miljoner kronor per år. En av jordbrukets forskningsråd utförd undersökning om förlusterna genom juverinflammationer, som redovisades 1960, visade att dessa då uppgick till 120 miljoner kronor per år.

Juverinflammationer vållas av felaktig mjölkning och dålig juvervård. Till 90 procent beror sjukdomen på bristande kunskaper om den rätta mjölkningstekniken och den riktiga juvervården. I alla andra yrken kräver man numera yrkesutbildning, men det har gjorts föga för att lära upp den personal som har hand om den viktiga mjölkningen och juvervården. Av landets cirka 1 300 000 kor var under 1961 endast 60 000 anslutna till den frivilliga juverhälsokontrollen. 16,5 procent av dessa var angripna av

juverinflammation. Denna omfattning av juverinflammationer är ungefär lika i dag.

Det förtjänar anföras i detta sammanhang vad 1954 års mjölkkommitté sagt i sitt betänkande, Statens offentliga utredningar 1960: 29, där det bl. a. heter: »Juverinflammation medför minskad mjölmängd, försämrad mjölk-kvalitet och för tidig nedslaktning av angripna djur på grund av höggradiga juverskador. De predisponerande faktorerna är vanligen att söka i ladugårds-hygienen, oriktig maskinmjölkning, utfodring och dylikt. I ju större om-fattning djuren behandlas med antibiotika, desto mindre benägen har man även blivit att förbättra hygienen på produktionsplatsen. Användning av sådana preparat ger således ingen lösning på mastitproblemet. Dessutom anses de sänka högmjölkande kors produktion, och i vissa fall gör de mjöl-ken otjänlig till människoföda och olämplig för vissa mejeriändamål. Mål-sättningen bör därvid vara att inom största antal djurbesättningar minska mastitförekomsten, så att konsumenternas krav på en god k-mjölk upp-fylles och samtidigt även mjölkproduktionen når ökad lönsamhet. Kommit-tén vill, att skolorna skall intresseras för att revidera kursplanerna och härvid giva mjölkproduktionens kvalitetsproblem större utrymme. Kom-mittén anser, att bristerna i denna undervisning är stora. Man saknar en-hetliga kursplaner, moderna läroböcker i mjölkproduktion och inom detta specialområde erfarna lärare i såväl den teoretiska som i den praktiska delen av ämnet. Bortsett från ladugårdsförmanskurserna och liknande sak-nas praktiskt taget helt och hållet fast undervisning för lantarbetarna.»

Undervisningen vid våra lantbruks- och lantushållsskolor fyller således ej det föreliggande behovet. Det är på en b r e d a r e bas undervisningen måste sättas in, om den skall fylla sin uppgift. Hemmasöner, hemmadött-rar och lantarbetare måste få tillgång till en för dem överkomlig utbildning. Vid våra lantbruksskolor har vi resurser för dylik undervisning, förutom att en specialutbildad lärare — lantmästare med god praktik, som genom-gått godkänd kurs vid dansk eller tysk skola för mjölkninglärare — måste anställas för utbildning av den yrkesgrupp det här gäller. Vid kurserna, som förslagsvis bör omfatta 3 veckor — 19 effektiva arbetsdagar — för 6, högst 8 elever åt gången skall undervisning meddelas i följande ämnen: 1) Juvrets byggnad och mjölkens bildande. 2) Mjölkningmaskinernas kon-struktion och arbetsätt. 3) Juvrets behandling före mjölkningen. 4) Mjöl-kningens teknik. 5) Eftermjölkning med maskin. 6) De hygieniska ford-ringarna vid mjölkningen. 7) Juvervård. 8) Mjölkens kylning och förvaring. 9) Diskning och desinfektion samt skötsel av rörmjölkningssystem. 10) Allmän ladugårdshygien. 11) Olika fodermedels, sjukdomars, mediciners eller andra faktorerers inverkan på mjölkens kvalitet.

Genom verkställda undersökningar har det visat sig, att den omedelbara vinsten i arbetstid genom en förbättrad teknik på detta område är be-tydande.

Genom den angivna åtgärden kommer en successiv minskning av juverinflammationerna att inträda och den genomförda yrkesutbildningen att mycket snart betala sig. Det kan inte heller vara försvarligt, att bristande utbildning på detta område skall få förorsaka vårt land förluster på i runt tal 200 miljoner kronor om året.

Med stöd av ovanstående hemställas,

att riksdagen i skrivelse till Kungl. Maj:t måtte anhålla om utredning angående möjligheterna att genomföra en effektivare yrkesutbildning på mjölkningens område.

Stockholm den 27 januari 1965

Carl Eric Hedin

Per-Eric Ringaby

Nr 664

Av herr **Hedin m.fl.**, i anledning av Kungl. Maj:ts framställning om anslag till Fiskeriintendenter m.m.: *Avlöningar.*

(Lika lydande med motion nr 572 i Första kammaren)

Fiskeriintendenterna har mycket viktiga uppgifter inom fiskeriadministrationen och fiskerivården. Personalresurserna är emellertid otillräckliga inom flera distrikt.

Fiskeristyrelsen föreslår beträffande Övre och Nedre södra distriktet en gemensam biträdande fiskeriintendent samt en konsulent och ett kansli-bitråde till vardera distriktet. Från och med innevarande budgetår har fiskeriintendenterna i dessa distrikt såsom biträde en halvtidsanställd skrivhjälp. Såsom skäl för personalförstärkningen har fiskeristyrelsen framhållit nödvändigheten att lätta arbetsbördan för fiskeriintendenterna i Övre och Nedre södra distriktet, främst med avseende på fiskefrågor i vattenmål.

Departementschefen har emellertid i sitt förslag anfört: »Jag är inte beredd att tillstyrka fiskeristyrelsens förslag om att inrätta ytterligare tjänster inom fiskeriintendentorganisationen. För biträdeshjälp åt fiskeriintendenterna i Övre södra och Nedre södra distriktet samt i Österhavets och Västerhavets distrikt bör dock anslaget tillföras ytterligare 5 000 kr.»

Det är i vattenmålen, som ofta rör stora ekonomiska värden, nödvändigt att till viss tid få fram yttranden och utredningar av vederbörande fiskeriintendent.